

`ABD ALLAH IBN AZ-ZUBAIR

Vilken man! Vilken martyr!

Ett välsignat barn i sin moders sköte var han, när hans mor passerade öknens brinnande sand och lämnade Makkah för Al-Madiinah på sin emigrationsväg. Ännu ofött skulle `Abd Allah emigrera med muhaajiruun. Hans mor Asmaa' (må Allah vara nöjd med henne) hade knappt nått Qubaa' förrän hon började känna födslovåndor.

Abd Allah, det första barnet som föddes efter Hijran, bars till Profetens hus i Al-Madiinah. Där kysste Profeten ﷺ honom, tuggade sedan en dadel och gned den mot den nyföddes tandkött — en sunnah kallad tahniik. Profetens saliv var således det första som kom in i Abd Allahs mage.

Muslimerna samlades, tog det nyfödda barnet och gick med honom runt Al-Madiinahs gator under jubel och rop av "Allahu Akbar" (Allah är den Störste).

När Profeten ﷺ och muslimerna bosatte sig i Al-Madiinah var de judar där som bar på djupt agg mot muslimerna underkuvade. De spred ryktet att deras präster med hjälp av trollkonst gjort muslimerna ofruktbara och att Al-Madiinah inte skulle komma att bevittna födseln av muslimska barn. När `Abd Allah kom ur det dolda var han ett obestridligt bevis från Allah att judarnas påståenden var rena lögner och bedrägliga knep.

`Abd Allah nådde inte myndighetsåldern under Profetens livstid. Hans nära kontakt med Profeten ﷺ under barndomen gav honom dock manlighetskaraktärens grundläggande beståndsdelar och lärde honom livets principer — principer som skulle bli föremål för folkets beundran och tal, såsom senare skall nämnas.

Det lilla barnets karaktär utvecklades snabbt. Han visade extraordinär energi, intellekt och fasthet. Hans ungdom var fylld av kyskhet, renhet, dyrkan och en hjältedådighet bortom allt föreställande. Med åren förändrades hans sinnelag inte. Han var en man som var säker på sin väg och vandrade den med stark vilja och fast tro.

Han var inte äldre än 27 år under erövringarna av Afrika, Spanien och Konstantinopel, när han visade sig vara en av de stora hjältarna. Det skedde i synnerhet under slaget vid Ifriiqiyah (Tunisien), när 20 000 muslimska soldater konfronterade en armé på 120 000.

Slaget pågick och muslimerna mötte verklig fara. Abd Allah blickade mot fiendens armé och insåg snart källan till deras styrka. Det var ledaren, berberkungen, som med kraft uppmuntrade sina soldater och drev dem mot döden. Abd Allah förstod att slagets utgång i första hand berodde på deras envetne ledares död. Men hur skulle han nå honom? Han måste först ta sig igenom en stor och hårdhänt kämpande armé. Abd Allahs mod och tapperhet var dock aldrig föremål för tvivel. Han kallade sina följeslagare och sade: "Skydda min rygg, anfalla med mig." Likt en flygande pil bröt han sig fram mot ledaren och trängde sig igenom de kämpande krigarna. När han nådde honom slog han honom till döds. Omedelbart föll ledaren ner livlös. Sedan vände han sig mot dem som omringade sin kung och ledare och dödade dem alla. "Allahu Akbar" hördes nu. Muslimerna såg snart sitt standar hissad på samma plats där berberkungen lett sina soldater. De insåg att segern nästan var vunnen. De förstärkte sina led och snart var allt över till muslimernas fördel. Den muslimska arméns ledare, Abd Allah Ibn Abi Sarh, fick höra om den stora roll Abd Allah Ibn Az-Zubair spelat. Han belönade honom med äran att personligen bära segernyheten till Al-Madiinah och till kalifen Uthmaan Ibn `Affaan.

Hans mirakulösa och extraordinära hjältedådighet i striden kom ändå på andra plats jämfört med hans hjältedådighet inom dyrkans sfär.

Hans familj, hans ungdom, hans ställning och dess framträdande, hans rikedom, hans styrka — inget sådant kunde hindra `Abd Allah från att vara en beundransvärd, gudfruktande tillbedjare som fastade hela dagen och

bad hela natten.

Omar Ibn Abd Al-Aziiz bad en gång Ibn Abi Mulaikah att beskriva Abd Allah, och denne sade: "Vid Allah, jag har aldrig sett en själ lik hans. När han inledde sin bön lämnade han allt bakom sig. Han böjde sig och föll ned i prostration så länge att fåglar stod på hans rygg och betraktade honom som en vägg eller en bortkastad klädnad. En gång passerade ett projektil mellan hans skägg och bröst medan han bad. Vid Allah, han kände det inte och skakades inte av det. Han avbröt inte sin recitation och skyndade inte på sin bugning."

Likt legender förmedlades den sanningsenliga informationen om `Abd Allahs dyrkan av historien.

Hans fasta, hans bön, hans pilgrimsfärd, hans ädla själ, hans ständiga fruktan för Allah, hans nära relation till Allah, hans varande som en hängiven tillbedjare och fastande krigare hela sitt liv — allt detta var i honom som sammanflätade trådar.

Trots att det rådde en viss oenighet mellan Abd Allah Ibn Az-Zubair och Ibn Abbaas beskrev den senare Abd Allah med dessa ord: "Han var en recitatör av Koranen, en efterföljare av sunnah, undergiven Allah, en gudfruktande fastare, son till Profetens lärjunge. Hans mor var As-siddiiqas dotter, hans faster Aa'ishah var Profetens hustru; hans rang kan bara ignoreras av den blinde."

Höga bergsmassivs styrka var inte jämförbar med `Abd Allahs fasthet och uthållighet. Uppriktig, ädel, stark — han var alltid redo att offra sitt liv för sin ärlighet och rättframhet.

Under hans tvist och krig med Bani Umayyah (Umayyaderna) begav sig Al-Husain Ibn Numair — ledaren för den armé som Yaziid sänt för att kväsa Ibn Az-Zubairs uppror — för att besöka Abd Allah Ibn Az-Zubair i Makkah efter att nyheten nått dit att Yaziid hade dött. Al-Husain erbjöd Abd Allah att följa med honom till Syrien, där han med sin makt skulle tvinga folk att svära trohetsed till Ibn Az-Zubair. Ibn Az-Zubair avböjde dock denna gyllene chans eftersom han var fullständigt övertygad om nödvändigheten att hämnas på den syriska armén för de fruktansvärda brotten begångna under marschen mot Profetens Madiinah för att tillfredsställa Umayyadernas girighet.

Vi kan skilja oss från `Abd Allahs mening och önska att han föredragit fred och förlåtelse genom att ta vara på den sällsynta chans som Al-Husain,

Yaziids ledare, erbjöd. Hans ståndpunkt till förmån för sin övertygelse och tro, med ett avvisande av lögner och knep, förtjänar likväl respekt och beundran.

Al-Hajaaj anföll med sin armé och belägrade honom och hans anhängare. Vid den tiden fanns bland Abd Allahs krigare en grupp mycket skickliga abessiniska spjutkastare och krigare. Abd Allah hörde dem tala om den bortgångne kalifen Uthmaan (må Allah vara nöjd med honom). Deras samtal saknade alla former av rättvisa och rimlighet. Abd Allah tillrättavisade dem strängt och sade: "Vid Allah, jag vill inte besegra min fiende med hjälp av någon som hatar `Uthmaan." Han sände bort dem vid ett mycket kritiskt tillfälle då han desperatast behövde hjälp, likt en drunknande man som söker hopp.

Hans uppriktighet och ärlighet i tro och principer gjorde honom likgiltig inför förlusten av 200 av hans skickligaste spjutkastare, vars tro han inte längre kunde lita på.

Allt detta trots det våldsamma avgörande slag som väntade honom, vars utgång hade kunnat bli annorlunda om dessa spjutkastare stannat kvar.

Hans motstånd mot Mu'aawiyah och Yaziid var en extraordinär legend av tapperhet. Han betraktade Yaziid Ibn Mu'aawiyah Ibn Abi Sufyaan som den mest olämpliga personen att styra det muslimska samfundet. Det var sant. Yaziid var fullständigt korrumperad. Han ägde inte en enda dygd som hade kunnat förlåta hans brott och ondska, som historien berättat om.

Hur var det möjligt för Ibn Az-Zubair att svära trohetsed till honom? Han vägrade bestämt att göra det medan Mu'aawiyah levde och ännu mer när Yaziid blev kalif. Yaziid sände någon för att hota honom. Han sade dock: "Jag tänker inte svära trohetsed till en drinkare."

Ibn Az-Zubair blev de troendes befälhavare med det Heliga Makkah som sin huvudstad, och utvidgade sitt styre över Hejaz, Jemen, Basra, Kufa, Khurasan och Syrien utom Damaskus. Invånarna i alla dessa provinser svor trohetsed till honom. Men Umayyaderna var inte nöjda. Rastlösa förde de ständiga krig, de flesta av vilka slutade med deras nederlag. Inget förändrades förrän Abd Al-Maalik Ibn Marwaan befallde en av de hårdaste, mest brottsliga, grymma och skoningslösa människorna att anfälla Abd Allah i Makkah. Det var Al-Hajaaj Ath-Thaqafiy, om vilken Omar Ibn Abd Al-`Aziiz sade: "Om alla folk vägde sina synder tillsammans och vi kom med Al-Hajaaj ensam, skulle vågskålen svänga åt vårt håll."

Al-Hajaaj ledde personligen sin armé för att invadera Makkah, Ibn Az-Zubairs huvudstad. Han belägrade den i nästan sex månader och förhindrade tillförseln av vatten och mat för att tvinga folk att överge Abd Allah. Under svältens hårda tryck gav ett stort antal krigare upp, och Abd Allah fann sig nästan ensam. Trots att chanser att rädda sitt liv och sin själ fortfarande var tillgängliga bestämde han sig för att fullgöra sina plikter till det yttersta. Han fortsatte att strida med legendariskt mod, trots att han var 70 år gammal vid den tiden. Vi förstår situationens fulla bild bara om vi lyssnar på det samtal som ägde rum mellan `Abd Allah och hans mor, den stora och ädla Asmaa' Bint Abu Bakr, kort tid innan hans död.

Han begav sig till henne och lade fram hela situationen och vad som verkade vara hans öde.

Asmaa' sade till honom: "Min son, du känner dig själv bättre än någon annan. Om du vet att du håller fast vid sanningen och kallar till den, var då tålmodig tills du dör för dess skull och låt inte Bani Umayyahs gossar nå din hals. Men om detta världsliga liv har varit ditt huvudsakliga bekymmer, då är du en eländig son som förstör dig själv och dem som dödats på din sida."

`Abd Allah sade: "Vid Allah, mor, jag har aldrig sökt livet i denna värld och inte heller underkastat mig det. Jag har aldrig styrt med orättvisa, behandlat någon orättvist eller förrått någon."

Hans mor Asmaa' sade: "Jag hoppas att jag skall få god tröst om du föregår mig till Paradiset eller jag föregår dig. Må Allah ha nåd med dina långa närliga böner, ditt fastande under heta dagar och din vördnadsfulla behandling av mig och din far. Allah, jag har överlämnat min son till Ditt öde; jag skall vara nöjd med Din bestämmelse. Belöna mig för att ha offrat min son såsom Du belönar tacksamma och tålmodiga troende."

De omfamnade varandra och utväxlade en avskedsblick. Efter en timmes våldsamt och oöverträffat slag mottog martyren ett dödligt hugg. Al-Hajaaj, grym, listig och bedräglig som han var, insisterade på att korsfästa det livlösa liket.

Abd Allahs mor, som den dagen var 97 år gammal, begav sig för att se sin korsfäste son. Likt ett högt resande berg stod hans mor framför honom när Al-Hajaaj närmade sig med skam och ödmjukhet och sade: "O moder, de troendes befälhavare Abd Al-Maalik Ibn Marwaan har rekommenderat mig att behandla dig väl. Behöver du något?"

Hon ropade: "Jag är inte din moder. Jag är mor till den som är korsfäst på korset. Jag behöver dig inte. Men jag skall berätta för dig en hadith som jag hörde från Profeten ﷺ. Han sade: 'Han skall framträda från Tha'iqif, en lögnare och en ond.' Vi har redan sett lögnaren och den onde. Jag tror inte att det är någon annan än du." Abd Allah Ibn Omar närmade sig för att trösta henne och bad Allah skänka henne tålamod. Hon svarade: "Vad hindrar mig från att vara tålmodig? Gavs inte Yahyaas (Johannes) Ibn Zakariyyas huvud till en israelitisk sköka?"

Hur stor hon var, As-siddiiqas dotter! Finns det mer värtaliga ord att rikta mot dem som högg av `Abd Allahs huvud från hans kropp innan de korsfäste honom?

Om Abd Allahs huvud skänktes som gåva till Al-Hajaaj och Abd Al-Maalik, hade en stor Profets ﷺ huvud — Yahyaa Ibn Zakariyyas — skänkts till Salome, en eländig israelitisk sköka. Vilken storartad jämförelse! Vilka sannfärdiga ord!

Med en sådan extraordinär mor att dia, kunde `Abd Allah möjligen ha levt ett annat liv — ett liv som inte nådde sådana höga nivåer av framgång, dygd och hjältedådighet?

Må frid vara med `Abd Allah.

Må frid vara med Asmaa'.

Må frid vara med dem bland de evigt levande martyrerna.

Må frid vara med dem bland de mest vördnadsfulla och fromma.